

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 15.

14de april 1895.

21de aarg.

En spadferur.

Børneblad

abkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstuds. I papper til en adresse paa over 5 ekspir. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar erpedittionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsstolen.

Anden aargang.

Fjortende lekke.

— Det femte bud.

II. Befalingen.

ABC-klassen: Rom. 12, 21: „Lad dig ikke overvinde af det onde, men overvind det onde med det gode.“

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og Matt. 5, 5. 7. 9: „Salige er de jagtmødige; thi de skal arve jorden. Salige er de barmhjertige; thi dem skal vederfares barmhjertighed. Salige er de fredsomme; thi de skal kaldes Guds børn.“

Forklærings-klassen: Samme som ovenfor og Matt. 5, 44 (Sp. 106).

W i k k.

„Men hjælpe og staa ham bi i al legemlig nød.“

(Abraham, Bbh. 9, David, Bbh. 34, Den barmhjertige Samaritan, Bbh. 65.)

En from mand har sagt: „Alt gjengjælde godt med ondt er djævelst, at gjengjælde godt med godt er menneskeligt; men at gjengjælde ondt med godt er kristeligt.“

— Ludvig den 12te havde, sørend han blev konge i Frankrige, mange fiender. Da han var bleven konge gjorde han en fortegnelse over dem og satte et kort kors ved hvert navn. Da de hørte dette, blev de bange og flygte fra riget saa hurtigt de kunde. Men kongen kaldte dem tilbage, idet han forsikrede dem om sin naade og sagde: „Vær ved godt mod, venner! Alene derfor har jeg sat et kors ved eders navne, forat jeg steds kan komme ihu Kristi kors og det ord, han talte fra korset: „Fader, forlad dem; thi de ved ikke, hvad de gjør.“

— Keiser Otto den 2dens yndlingsprog var: „Med sunden krig, med menneskene fred.“

— En europæisk snedker var beskæftiget med arbejde i sit værksted paa Nyseeland, hvis vilde indbyggere er bekendte for sin hevngjerrighed. Da traadte en nyseelænder, som havde arbejdet

for snedkeren, ind i værkstedet for at faa sin løn. Europæeren bad ham ærgerlig om at paffe sig ud af døren, og da nyseelænderen ganske sagtmødig svarte: „Jeg skal ikke være til vejrer“, sparkede snedkeren til ham og slog ham. Nyseelænderen tog dette ganske rolig; men da europæeren havde udladt sin hidsigthed over ham, greb nyseelænderen ham, fastede ham ned paa gulvet, som var han et barn, tog saa øffen og svang den over hans hoved. „Du ser“, sagde han, „at dit liv er i min haand. Du har bare Kristi evangelium at takke for, at du faar beholde det. Du merker nok, at min arm er stærk nok til at dræbe dig. Min arm vil gjerne slaa dig ihjel, men mit hjerte siger: Nei! thi jeg har hørt de fristne missionærer prædike.“ Dermed lod han europæeren gaa uden at skade ham det ringeste.

— Den fromme Newton har engang sagt: Naar jeg kaster mit blik omkring i verden, ser jeg en stor hob elendighed og en liden hob lykke. Min stræben gaar ud paa, at jeg hver dag kunde være istand til at tage et korn fra den store ulykkesbob og lægge et til den lille hob, saa denne kunde blive større, om det for idag ikke var mere end at stanse taarene paa den lille gut, som græder over tabet af en cent.“

— En vaar var vandet i floden Esch steget saa høit, at det rev bort broer og oversvømmede alt i en stor strækning. En gammel bro var allerede for en del bortrevet; et brofar stod endnu tilbage, og paa dette laa et lidet hus, hvori der boede en tolbetjent med sin familie, som jamrede og raabte om hjælp. Folkene stod raadvilde ved stranden; selv de vante baadmænd vilde ikke vove sig ud i den rivende strøm, skønt en rig greve lovede den, som vilde hjælpe de ulykkelige, en stor sum penge. Da kom en bonde gaende, og da han saa, hvorledes jagerne stod, sprang han i en haad og drev den lykkelig gennem bølgerne og isflagne hen til det lille hus. Tolbetjentens familie gik i baaden og kom lykkelig med sin rebningsmand tilland, næsten i samme øjeblik som brofarret med hulet styrkede ned i strømmen. Alle prisste den uforfærdede bondes daad, og greven gik hen til ham med pengespungen og sagde: „Tag, hvad dit er!“ Men manden svarte: „Undskyld, hr. greve, for penges skyld har jeg ikke bobet mit liv; men vil I alligevel gjøre mig en glæde, saa giv tolbetjenten pengene; han har mistet alt sit.“ Dermed gik bonden sin vej uden at begjære nogen tak.

— Engang havde den gamle, snilde pastor Plattich givet sit bedste par strømper bort til en fattig arbejdsmand. Efter et par dages tid merkede presten, at strømperne var borte og sagde til sin mand: „Har du virkelig givet bort det nye par strømper?“ Da han svarte, han havde givet dem til en fattig arbejdsmand, sagde hun: „Hvorfor gav du ham da netop dine gode strømper?“

per og ikke hellere et par daarlige?" "Hjære kone", sagde den gamle prest, "daarlige strømper havde han jo selv."

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Fourteenth Lesson.

THE FIFTH COMMANDMENT.

II. What God therein bids us do.

ABC Class: Rom. 12. 21: "Be not overcome of evil, but overcome evil with good."

Catechism Class: Same as above, and Matt. 5. 5, 7, 9: "Blessed are the meek; for they shall inherit the earth. Blessed are the merciful: for they shall obtain mercy. Blessed are the peacemakers: for they shall be called the children of God."

Explanation Class: Same as above and Matt. 5. 44.—Qu. 106.

SUGGESTIONS.

"But rather assist and comfort him in danger and want."

(Abraham, B. H. 9; David, B. H. 34; The good Samaritan, B. H. 65.)

None of us liveth to himself, and no man dieth to himself.

— "Charity begins at home," but it does not stay there.

— The great question of true love is, Who has need of me?

'Tis worth a wise man's best of life,
'Tis worth a thousand years of strife,
If thou canst lessen but by one
The countless ills beneath the sun.

— Sir Walter Raleigh was on a certain occasion very injuriously treated by a hot-headed, rash youth who even proceeded to challenge him to a duel, and on Raleigh's refusal spat upon him, and that in public. The knight, taking out his handkerchief, with great calmness made him this reply, "Young man, if I could as easily wipe your blood from my conscience as I can this injury from my face, I would this moment take away your life." The youth was so struck by these high-minded words, that he fell upon his knees and begged forgiveness.

— A Chinese emperor who had threatened to destroy his enemies, surprised his generals by treating those enemies, which he got into his power, with great mildness. On one of them asking why he did not keep his promise, the

emperor replied, "I have kept it. I promised to destroy my enemies. I have fulfilled my word; for see, they are enemies no longer. I have made friends of them."

— In front of a lofty house in course of erection at Paris was the usual scaffold loaded with men and materials. The scaffold, being too weak, suddenly broke down, and the men upon it were thrown to the ground—all except two, a young man and a middle-aged one, who both hung on to a narrow ledge which trembled under their weight, and was evidently on the point of giving way. "Pierre," cried the elder of the two, "I am the father of a family!" "That's true!" said Pierre; and instantly letting go his hold, he fell, and was killed on the spot. The father of the family was saved.

— Some time ago a ship going to New Zealand from England was run down in the Channel, and almost all the lives on board were lost. The water was breaking in at every quarter, when a lady rushed on deck and called out, "Where's the boat?" A sailor answered, "There is no boat." There was a boy on the deck, and he said, "Madam, you cannot swim; I can. Take my life-buoy, and put it on." She jumped into the sea, and he did the same, to swim as well as he could. He was saved at the last moment, utterly exhausted. That woman was saved by his generosity. Lord Shaftesbury, who relates this incident, says that his heart beat with exultation on meeting this boy, and adds, "God's grace made a boy like that."

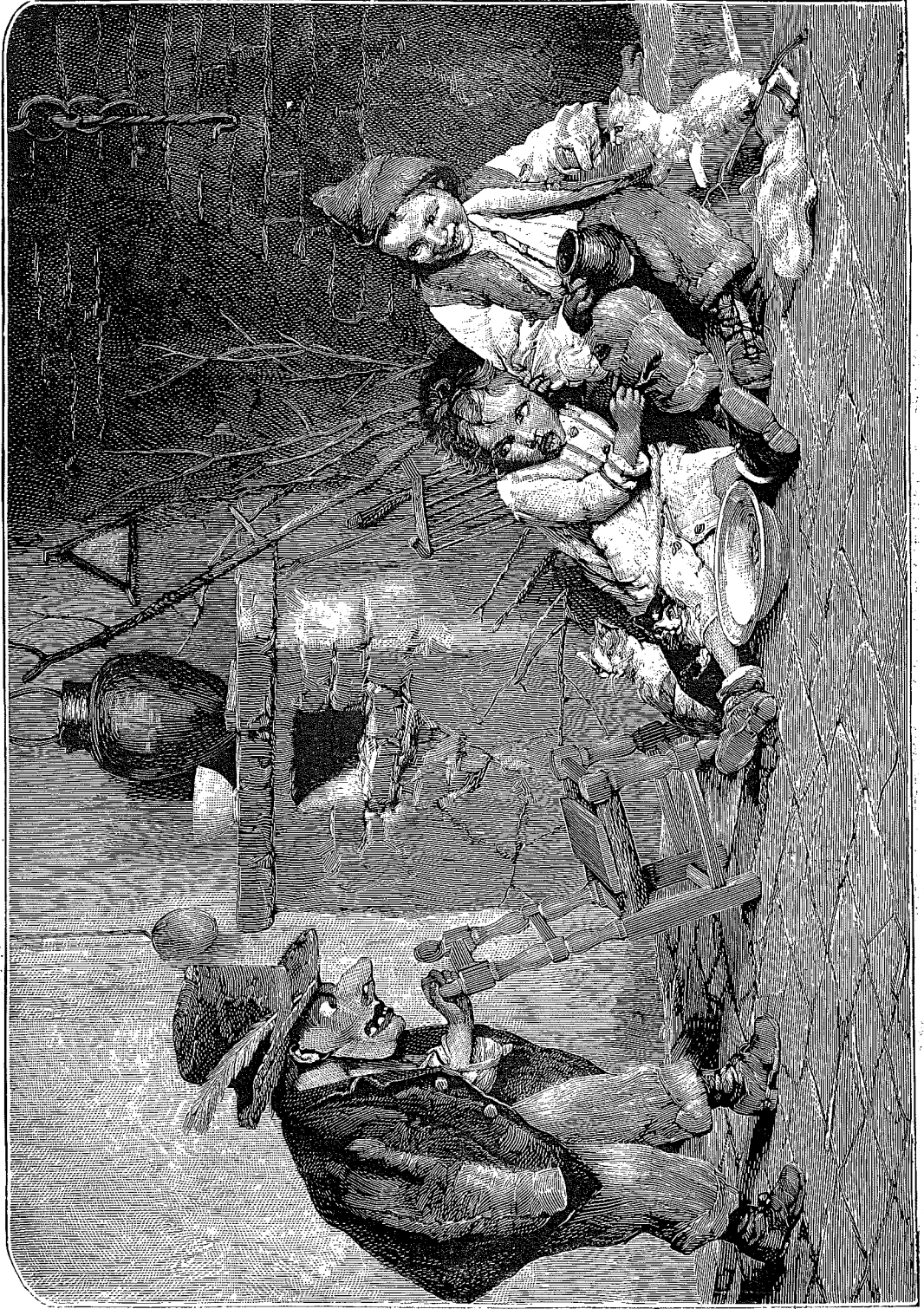
— A singer who was an acquaintance of Jenny Lind, by a violent effort at a concert, burst a blood-vessel, and was ordered by a physician to the south of France as the only chance of preserving life. Having nothing to rely on for a living but her voice, the poor woman was in the greatest despair, when, in the midst of hurried preparations for departure, the carriage of Jenny Lind stopped at her door. "I have come to quarrel with you, naughty child," she said. "You told me nothing of this, and might have chanced to go away without my seeing you. You will want money. Take this" (giving her two bills of 500 dollars each), "and remember, wherever you are, that friends have but one purse. God bless you!"

— A respectable merchant of London having become very poor, and his misfortunes being one day the subject of conversation in the Royal Exchange, several persons expressed the great sympathy they felt for him; whereupon a foreigner, who was present, said, "I feel five hundred dollars for him. What do you feel?"

Prayers of love like rain-drops fall;
Tears of pity are cooling dew:
And dear to the heart of our Lord are all
Who suffer like him in the good they do!

Enklid bedstepapa

„Nu kommer jeg og tår eder.

Taterbarnet.

1ste Kapitel.

Markvogteren og hans fange. — Mor Lisbet og hendes børnebarn.

Allerede var det begyndt at mørkne sterkt. Gaderne i landsbyen Grünfeld i Elsas var aldeles folketomme, da det var paa den tid, da folk pleiede at spise tilfættens, og desuden blæste der en kold novembervind, som hvirvlede de visne blade til alle kanter, og alle, som kunde, foretrak at holde sig indenfor hjemmets lune vægge.

Derfor lagde ingen merke til en ældre kraftig mand, som med gevær og jagtvæske over skulderen vendte hjem fra marken. Han holdt i haanden et med filler bedækket menesfælg væsen, som kæmpede imod af alle træster og lig en arrig kat søgte at befri sig ved at bide og klore. Manden brydte sig lidet om den lille piges afmægtige vrede; dog aandede han noget lettere, da de tilsidst naaede frem til en lav bygning, som ikke havde andre vinduer end to smaa glugger i væggen, men derimod var forsynet med en stenk dør.

Under det fremspringende tag hang en nøgel, som han tog ned og stak i laaen. Knirkende før døren op, og maanen kastede sit svage lys ind i et lidet rum, hvor der stod en seng med en halmsæk paa, en bænk og en ituslaaet top. Synet af dette fængselsrum syntes at fordoble den lille fanges raseri; hun kastede sig med al kraft over sin ledsagers haand og bed med sine skarpe tænder saa voldsomt i denne, at den begyndte at bløde.

En mand kan af naturen være saa rolig, han være vil, saa kan der dog komme pieblikke, da hans taalmodighed slipper op. Og denne elendige taterunge, som den bra markvogter Johan Kappel havde grebet paa frisk gjerning isærd med at stjæle, vovede at gøre modstand iftedenfor ydmyg at underkaste sig og bede om tilgivelse. Johan havde fra først af blot tænkt at fremme hende lidt og bringe hende til bevidsthed om hendes lovovertrædelse. Hun var jo endnu saa ung, og de par rødder, som hun havde taget, var ikke af stor værdi; men denne hendes voldsomme gjenstridighed fortjente straf. Han gav pigen et puf, saa hun faldt med ansigtet ned paa halmsækken, og før hun havde faaet

tid til at rejse sig, luffede han hurtig døren og stak nøglen i lommen. Det var blot, naar fængslet var tomt — og til befolkningens cere skal det være sagt, at dette for det meste var tilfældet —, at han lod nøgelen hænge paa spigeren udenfor.

Johan Kappel gif triumferende bort, loben havde seiret, og endnu ikke lidet ærgerlig paa den rasende lille unge tog han veien hjemover. Det var ikke langt stykke vei, han havde til sit hjem, men dog langt nok til at bringe hans vrede til at gaa over og forvandles til en ubehagelig følelse, som satte ham i daarligt lune.

„Hvad er iveien, papa?“ spurgte en smuk lidet 8-aars gammel pige, som styrkede imod ham, da han traadte ind ad døren, og som havde lagt merke til hans ansigt.

„Der er intet iveien med mig! Hvorledes kan du falde paa saadant, barn?“

„Men du ser jo ud, som om du skulde være vred — eller meget træt eller syg! Du er vel ikke vred paa mig papa?“ tilspøiede den lille i en indsmigrende tone.

Man skulde have vaustelig for at se noget nydeligere end den lille Fridoline, saaledes som hun stod der i det røde skjørt, de snehvide skjortærmer og det mørke kjoleliv, nedad hvilket de lange lyse haarfletter hang. Hun hævdede sit friske ansigt, som lignede en rosenknop, op mod faderen, og de halvaabne læber og de straalende blaa øine bad om et kys til svar. Hvem skulde kunne sætte et surt ansigt op overfor en saadan sød liden tingest! Ialfald ikke faderen; hans ansigt opklaredes ligesom et landskab, naar solen bryder frem. Hurtig lagde han sit gevær fra sig og løstede sin datter iveiret, indtil deres læber var i samme høide, saa de kunde veksle kys efter kys.

Men pludselig faldt noget ud af hans lomme og ned paa gulvet med en dump skrren.

„Fængselsnøglen!“ udbrød den lille og skyndte sig ned.

„Bedstemama, der er nogen arresteret! Hvem er det, papa?“

„Din nysgjerrige lille tingest“, sagde den gamle kone smilende, som netop kom ind med aftensmaden. „Men din haand bløder jo“, udbrød hun forstrækket. „Du har vist arresteret en styg kjeltring, og han har saaret dig.“

„Na, det er ikke noget“, svarte markvogteren, idet de satte sig tilborde. Men til den gamle moders store sorg vilde iasten ikke

maden smage hendes søn; heller ikke for-
maae de et glas hjemmelabet vin at sætte ham
i bedre lune. Efter endt maaltid tog han
plads henne ved ovnen og begyndte at dampe
voldsomt af sin pipe, mens han hensunken i
tanker saa paa moderen og barnet tage af
bordet, feie smulerne sammen og bringe alt
i den vante orden.

Johan Kapsel havde som soldat tjent i
den franske hær under Napoleon og vilde ikke
for alt have undværet sine soldateraar trods
de saar, han havde faaet, og som han endnu
den dag idag følte, saasnart der blev veir-
forandring; ogsaa han havde dog sin del i
nationens hæder, og følelsen af tro at have
opfyldt sin pligt gjaldt for ham mere end
smerterne i hans ben. Efter krigens slutning
havde han faaet post som markbogter og
politibetjent i Grünfeld, hvilket han maatte
prise sig lykkelig over, skjønt han havde gode
attester i lommen og tapperhedskorset paa
brystet; thi der var dem, som havde begge
dele, og for hvem det alligevel faldt vanstelig
at tjene sit brød. Hans mor var flyttet til
ham, og ikke længe efter havde skovfogdens
datter, den smukke Katarina, gaaet ind paa
at være hans kone, skjønt hun endnu var
ganske ung, mens han allerede var et stykke
op i aarene. Men denne tid vilde Johan
helst ikke tænke paa. Hun havde været saa
smuk; men det var ikke lang tid, han fik be-
holde hende. Blot to aar efter brylluppet
var hun bortreven af en heftig feber og havde
blot som et minde efterladt ham den lille
Fridoline, som albeles lignede sin mor og
var hjemmets solskin. Trods alt var Johan
Kapsel dog igrunder en lykkelig mand.

Men i aften lyktes det ham ikke at komme
i godt lune igjen. Han betragtede sin datter,
som sprang omkring saa frisk og glad i sin
rene, nette dragt, og kunde ikke lade være
at sammenligne hende med en anden liden
pige i fillede klæder, bleg og mager, med
bare fødder og en uordentlig haarmasse.
Han følte sig rent ubhyggelig tilmode ved
tanken paa, at hans Fridoline kunde komme
til at se saaledes ud. Her sad han i sit
hyggelige værelse med rensfuret gulv og hvide
gardiner, og fra kaffelovnen strømmede en
behagelig varme ud i værelset, — og derhenne
skjalb formodentlig den lille fange af kulde
og laa forkræmt og alene i mørket indenfor
de nøgne, ugjestebenlige vægge. Tanken
herpaa lod ham ikke saa ro eller fred.

„Nu maa du bede din aftenbøn og sige
godnat til papa“, sagde den gamle bedstemor
til barnet. Fridoline knælte lydlig ned, lagde
sine foldede hænder paa faderens knæ og
bad høit den bøn, hun var vant til hver
aften, og som sluttede saaledes: „Hjære fader
i himmelen, forbarm dig over alle fattige og
syge, alle, som er paa reise eller i fængsel!“

Hvorledes trængte ikke disse ord, som han
saa ofte havde hørt, og som han fra gammel
tid af kunde udenad, idag ind i Kapsels
hjerte! Han vendte sig bort og før med
haanden over øinene. Han havde saa man-
gen gang arresteret landstrygere, men aldrig
følt noget saadant som dette idag.

„Godnat, søn min“, sagde mor. Lisbet;
„vi spiste sent; det er paatide at lægge sig.
Du ser ogsaa træud. Gaa nu til ro!“

„Ja, ja! Jeg vil blot røge ud min pipe
og stænge døren. Godnat, mor! Godnat,
min lille hjerterod!“

Han kyskede Fridoline til godnat; men
den lille var alligevel ikke tilfreds. „Papa
ser saa bedrøvet ud, bedstemama“, sagde hun,
idet hun gik ud. „Han er vel ikke vred?
Jeg har dog idag været saa snild!“

2det kapitel.

En aften og en morgen i arresten.

Johan Kapsel lyttede endnu en stund
efter barnets lette og moderens tunge fodtrin,
derpaa bankede han ud aften af sin pipe og
hængte den op paa en frog. Med et dybt
suk reiste han sig og saa efter, om vinduer
og døre var lukkede; thi om der ikke i lands-
byen var folk, man behøvede at frygte for, saa
drog der ialfald ofte fremmed paf forbi, og
overfor saadanne skadede ikke forsigtighed.

Førend han stængte gadedøren, aabnede
han den og stak hovedet ud. Uf, hvilken
bidende kold vind! Han ønskede, han laa i
sin gode, varme seng, men kom derved til at
tænke paa det kolde straaleie borte i fængslet.
„Der er jo ikke engang et teppe der!“ brum-
mede han for sig selv, „eller ialfald blot
noget elendigt strab, som ikke kan varme stort.
Dog, disse tattere føler vel hverken hede eller
kulde. Men hvis jeg imorgen skulde finde
hende ihjelfrosen! — — Hvor gammel kan
den lille være? Hun er ikke større end Frido-
line. — Hvor forskjellig er dog ikke menneske-
nes skjæbne! — Naar man betænker —“

(Fortættes.)

Den lille Sladrebotte.

Den lille Bertha kunde ikke tie stille med noget. Sik hun tilfældigvis vide en hemmelighed, maatte hun skynde sig afsted til alle sine veninder for at fortælle dem, hvad hun vidste. Og hvis der kom fremmede til hendes far, sneg hun sig udenfor døren og blev staaende og lytte; og havde hun paa den maade faaet høre noget nyt, fik hun ikke ro paa sig, før hun havde fortalt det videre. Nei lig en liden Sladrebotte Bertha var! Faderen havde flere gange haat ubehageligheder deraf; han kunde ikke forstaa, paa hvad maade baade det ene og det andet, som han havde sagt, med engang kom ud blandt folk.

Men saa greb han en dag Bertha, medens hun lyttede udenfor døren. Da forstod han pludselig altsammen. Han tog straks sin datter med sig ind og søgte at forklare, hvor galt det var at gjøre saadant, og hvor meget ondt hun paa den maade kunde blive aarlag i.

Bertha lovede bød og bedring; men hendes gode forsætter blev ikke af lang varighed.

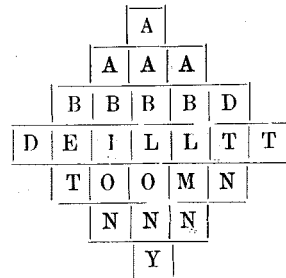
Saaledes kom en dag hendes veninde Marie ind og fortalte, at hun vilde brodere en pen ting, som hun vilde forære sin mor paa hendes fødselsdag; men moderen maatte ikke paa nogen maade faa vide om det, og derfor bad hun om, at saa sidde lidt hver dag borte i Berthas hjem og brodere; det skulde være en overraskelse, og hjemme var det umuligt for hende at faa gjort det, uden at moderen fik vide det. Men Bertha maatte endelig love ikke at snakke derom til et eneste menneske!

Saa, Bertha lovede høit og dyrt at tie kommende stille. Men Marie var neppe gaaet den første eftermiddag, før hun fortalte altsammen til sin broder; denne fortalte det igjen til Marias broder og allerede samme dag vidste dennes mor, hvad Marie vilde forære hende paa fødselsdagen.

Da Marie opdagede at, hendes hemmelighed var røbet, blev hun naturligvis meget bedrøvet; hun havde glædet sig saa uhyre til at overraske moderen; men nu var det jo ikke at tænke paa mere. Men følgen blev, at Bertha aldrig vandt nogen af sine veninders fortrolighed. Hvem vilde betro

sig til en saadan Sladrebotte; det lykkedes hende aldrig at slutte trofast venskab med nogen; det var ligesom ingen, der havde rigtig tillid til hende.

Diamantgaade.

Bogstaverne ordnes saaledes, at der dannes følgende navne: 1. En af Israels tolv stammer. 2. Et landskab i Asien. 3. En by i Asien. 4. En ø i Middelhavet. 5. En elv i Europa. Den vandrette og lodrette midlinje skal lyde ens.

Peder Strømsnes.

Dnskrivningsgaader.

1.

Dan af bogstaverne i navnet Kornelia et andet pigenavn.

2.

Hvilken russisk flod bliver til et bekendt bibelsk navn, naar du tager første bogstav bort.

3.

Dan af bogstaverne i „Redaktion“ navnet paa et landskab i Østerrige.